

Muhasebe Müdürlüğü'ne

Tarih : 29.01.2000
 SİRKÜ -2000 / 2

01.01.1999 – 31.12.1999 dönemine ait kurum karına ilişkin olarak Kurumlar vergisi ve Gelir Vergisi Stopajının hesabında ve yıl sonunda vergi karşılıklarının kayda alınmasında aşağıdaki alternatif durumların dikkate alınarak hesaplamaların yapılması gerekmektedir.

Örnek (A)'da kurum kazancının tamamına yatırım indirimi uygulanmakta, örnek (C)'de kurum kazancına kısmen yatırım indirimi uygulanmakta, örnek (B)'de ise kurum kazancından herhangi bir indirim yapılmamaktadır.

I-KURUMLAR VERGİSİ HESABI

	A	B	C
KURUM KAZANCI	100	100	100
İSTİSNA Yatırım İndirimi	(100)	---	(50)
KURUMLAR VERGİSİ MATRAHI	---	100	50
KURUMLAR VERGİSİ + FON (%30) + (%30 * %10)	---	30 + 3	15 + 1.5

II-GELİR VERGİSİ STOPAJI HESABI

A- Kurumlar vergisinden istisna edilen kazançlar üzerinden

GEL.VER.STOPAJ MATRAHI Yatırım İndirimi Uygulanan Tutar	100	---	50
Gelir Vergisi Stopajı + Fon (%15) + (%15 * %10)	15 + 1.5	---	7.50 + 0.75
Beyan Dönemi	Nisan 2000	---	Nisan 2000

Ödeme

Kar Dağıtılacaksa (Tek taksit)	20 Mayıs 16,5		Mayıs 2000 8,25
Kar Dağıtılmayacaksa (Üç taksit)	20 Mayıs: 5,5 30 Temmuz: 5,5 30 Ekim: 5,5		20 Mayıs: 2,75 30 Temmuz: 2,75 30 Ekim: 2,75

Yukarıda hesabelenen vergi ve yasal yükümlülüklerin yıl sonu (31.12.1999) muhasebe kayıtları.	690- 100	690- 100	690- 100
	691- 16,5 - GV.Stopajı 15 - Fon Payı 1,5	691- 33 - Kur.Vergisi 30 - Fon Payı 3	691- 24,75 - KV.Stp.+F. 16,5 - GV.Stopajı 7,5 - Fon Payı 3
	692- 83,5	692- 67	692- 75,25
	691- 16,5 370- 16,5	691- 33 370- 33	691- 24,75 370- 24,75
692- 83,5 590- 83,5	692- 67 590- 67	692- 75,25 590- 75,25	

B- Kurumlar vergisine tabi kazançlar üzerinden

Kurumlar Vergisine tabi tutulan kâr tamamen veya kısmen ortaklara dağıtımı yapılmadıkça üzerinden Gelir Vergisi Stopajı kesilmez ve yıl sonunda vergi ve yasal yükümlülük karşılığı kayda alınmaz. Dağıtımı yapılırsa dağıtılan kârın (%15 + %1.5 =) %16.5 oranında Gelir Vergisi Stopajı + Fon tutarı dağıtım tarihinde hesaplanır ve kayda alınır. Ertesi ayın 20 inci gününe kadar verilecek muhtasar beyanname ile ödenir. Kârın sermayeye ilavesi kâr dağıtımı sayılmaz.

	A	B	C
Kurumlar Vergisine Tabi Tutarın Gelir Vergisi Stopaj Atrahı	Kâr dağıtımı sırasında kurumlar vergisinden istisna edilen kısım düşüldüğü için (94/6-b) bu örnekteki kârın daha sonraki tarihlerde dağıtımında gelir vergisi stopajı yapılmayacaktır.	Dağıtılan Tutar	(A)'daki açıklama gereği dağıtılan tutar için oranlama yapılacak. Örnekte (%50-50) olduğu için dağıtılan kârın yarısından stopaj yapılacak, yarısından yapılmayacak.
Oran Halka Açık A.O. :%5 Diğerlerinde : %15		Dağıtım yapılan ay	Dağıtım yapılan ay
Beyan Dönemi		Dağıtım yapılan ayı takip eden ayın 20.günü	
Ödeme			
Muhasebe kaydı.		590- xxx 360- xxx - GV.Stopajı xx - Fon Payı x	590- xxx 360- xxx - GV.Stopajı xx - Fon Payı x

2000 yılı içinde kâr dağıtımı yapıldığında, her bir ortağın elde ettiği tutarın 1/5'i "vergi alacağı" olarak elde edilen tutara ilave edilerek elde edilen brüt kâr payı bulunur. Bulunan tutarın, varsa üzerinden tevkifat yapılmış diğer menkul sermaye iratları ile birlikte 2000 yılı için 4.375.000.000,-TL.'sını geçmesi halinde geliri elde eden ortak tarafından yıllık gelir vergisi beyannameyi verilmesi veya verilecek beyannameye bu kâr paylarının da dahil edilmesi gerekmektedir.

1999 yılı içerisinde yapılan kâr payı dağıtımlarında "vergi alacağı" elde edilen kâr payınının 1/3'ü olarak hesap edilir. 1999 yılında elde edilen, üzerinden stopaj yapılmış menkul sermaye iratlarının beyanname verme sınırı 3.500.000.000,-TL.'sıdır.

Yeni düzenlemelere göre herhangi bir istisna veya indirim uygulanmadığında, halka açık Anonim Şirketlerin toplam vergi yükü %36.685, diğer şirketlerin toplam vergi yükü ise %44.055 olmaktadır. Bu vergi yüklerine ortaklar tarafından gelir vergisi beyannameyi verilmesi gereken hallerde ödenecek ilave gelir vergisi dahil değildir. Ortaklar tarafından gelir vergisi beyannameyi verilmesi gereken hallerde ilave vergi yükü fonla birlikte %27,95 oranına kadar artmakta (*) böylece herhangi bir istisna veya indirim uygulanmadığında 100 milyar TL. tutarındaki kurum kazancına tekabül eden kâr payının nihai vergi yükü (%44,055 + %18,735=) %62,79 olmaktadır. Bu kâr paylarının en az vergi yükü %46,67 olurken, en fazla %72 oranına kadar çıkmaktadır.

Bilgi ve gereği rica olunur.

Saygılarımızla

(*)

Elde edilen kar	67
Vergi alacağı (1/5)	13,400
Toplam	80,400
Hesaplanan Gelir Vergisi	30,430
62,5 için	22,375
17,9 için x %45	8,055
80,400	30,430
Mahsup edilecek vergi alacağı	(-) 13,400
İlave ödenecek gelir vergisi	17,030
İlave edilecek Fon	1,703
Toplam ilave vergi yükü	18,733
Vergi yükünün vergilerden önceki kurum kazancına oranı	(18,733 / 100 =) % 18,735